

Document de ședință

A8-0237/2018

27.6.2018

RAPORT

referitor la recomandarea Comisiei de decizie a Consiliului de autorizare a deschiderii negocierilor pentru încheierea unui acord între Uniunea Europeană și Tunisia privind schimbul de date cu caracter personal între Agenția Uniunii Europene pentru Cooperare în Materie de Aplicare a Legii (Europol) și autoritățile tunisiene competente pentru combaterea criminalității grave și a terorismului
(COM(2017)0807 – 2018/2063(INI))

Comisia pentru libertăți civile, justiție și afaceri interne

Raportor: Claude Moraes

CUPRINS

	Pagina
PROPUNERE DE REZOLUȚIE A PARLAMENTULUI EUROPEAN	3
INFORMAȚII PRIVIND ADOPTAREA ÎN COMISIA COMPETENTĂ	9
VOT FINAL PRIN APEL NOMINAL ÎN COMISIA COMPETENTĂ.....	10

PROPUNERE DE REZOLUȚIE A PARLAMENTULUI EUROPEAN

referitoare la recomandarea Comisiei de decizie a Consiliului de autorizare a deschiderii negocierilor pentru încheierea unui acord între Uniunea Europeană și Tunisia privind schimbul de date cu caracter personal între Agenția Uniunii Europene pentru Cooperare în Materie de Aplicare a Legii (Europol) și autoritățile tunisiene competente pentru combaterea criminalității grave și a terorismului (COM(2017)0807 – 2018/2063(INI))

Parlamentul European,

- având în vedere recomandarea Comisiei de decizie a Consiliului de autorizare a deschiderii negocierilor pentru încheierea unui acord între Uniunea Europeană și Tunisia privind schimbul de date cu caracter personal între Agenția Uniunii Europene pentru Cooperare în Materie de Aplicare a Legii (Europol) și autoritățile tunisiene competente pentru combaterea criminalității grave și a terorismului (COM(2017)0807),
- având în vedere Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene, în special, articolele 7 și 8,
- având în vedere Tratatul privind Uniunea Europeană (TUE), în special articolul 6, precum și Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, în special articolele 16 și 218,
- având în vedere Regulamentul (UE) 2016/794 al Parlamentului European și al Consiliului din 11 mai 2016 privind Agenția Uniunii Europene pentru Cooperare în Materie de Aplicare a Legii (Europol) și de înlocuire și de abrogare a Deciziilor 2009/371/JAI, 2009/934/JAI, 2009/935/JAI, 2009/936/JAI și 2009/968/JAI ale Consiliului¹,
- având în vedere Regulamentul (UE) 2016/679 al Parlamentului European și al Consiliului din 27 aprilie 2016 privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și privind libera circulație a acestor date și de abrogare a Directivei 95/46/CE²,
- având în vedere Directiva 2002/58/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 12 iulie 2002 privind prelucrarea datelor personale și protejarea confidențialității în sectorul comunicațiilor publice³,
- având în vedere Decizia-cadru 2008/977/JAI a Consiliului din 27 noiembrie 2008 privind protecția datelor cu caracter personal prelucrate în cadrul cooperării polițienești și judiciare în materie penală⁴,
- având în vedere Directiva (UE) 2016/680 a Parlamentului European și a Consiliului din 27 aprilie 2016 privind protecția persoanelor fizice referitor la prelucrarea datelor cu

¹ JO L 135, 24.5.2016, p. 53.

² JO L 119, 4.5.2016, p. 1.

³ JO L 201, 31.7.2002, p. 37.

⁴ JO L 350, 30.12.2008, p. 60.

caracter personal de către autoritățile competente în scopul prevenirii, depistării, investigării sau urmăririi penale a infracțiunilor sau al executării pedepselor și privind libera circulație a acestor date și de abrogare a Deciziei-cadru 2008/977/JAI a Consiliului¹,

- având în vedere Convenția Consiliului European privind protecția datelor (ETS nr. 108) și Protocolul adițional din 8 noiembrie 2001 la Convenția pentru protejarea persoanelor față de prelucrarea automatizată a datelor cu caracter personal, cu privire la autoritățile de control și fluxul transfrontalier al datelor (ETS nr. 181),
 - având în vedere Avizul 2/2018 al Autorității Europene pentru Protecția Datelor (AEPD) privind opt mandate de negociere pentru încheierea de acorduri internaționale permitând schimbul de date între Europol și țările terțe,
 - având în vedere Rezoluția sa din 3 octombrie 2017 referitoare la combaterea criminalității informatică²,
 - având în vedere acordul la care au ajuns Parlamentul European și Consiliul referitor la adoptarea unui regulament privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal de către instituțiile, organele, oficiile și agențiile Uniunii și privind libera circulație a acestor date și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 45/2001 și a Deciziei nr. 1247/2002/CE și, în special, având în vedere capitolul referitor la prelucrarea datelor operaționale cu caracter personal care se aplică în cazul organelor, oficiilor și agențiilor Uniunii atunci când acestea desfășoară activități care intră sub incidența capitolelor 4 și 5 de la titlul V din partea a treia a Tratatului privind funcționarea Uniunii Europene (TFUE);
 - având în vedere articolul 108 alineatul (1) din Regulamentul său de procedură,
 - având în vedere raportul Comisiei pentru libertăți civile, justiție și afaceri interne (A8-0237/2018),
- A. Întrucât Regulamentul (UE) 2016/794 privind Agenția Uniunii Europene pentru Cooperare în Materie de Aplicare a Legii (Europol) permite transferul de date cu caracter personal către o autoritate dintr-o țară terță sau o organizație internațională, cu condiția ca un astfel de transfer să fie necesar pentru îndeplinirea atribuțiilor Europol, pe baza unei decizii a Comisiei privind caracterul adecvat, în temeiul Directivei (UE) 2016/680, a unui acord internațional în temeiul articolului 218 din TFUE care să furnizeze garanții adecvate sau a unor acorduri de cooperare care permit schimbul de date cu caracter personal, încheiate înainte de 1 mai 2017 și, în situații exceptionale, de la caz la caz, în condițiile stricte stabilite la articolul 25 alineatul (5) din Regulamentul (UE) 2016/794 și numai dacă sunt aduse garanții adecvate;
- B. Întrucât acordurile internaționale care permit Europol și țărilor terțe să coopereze și să facă schimb de date cu caracter personal ar trebui să respecte dispozițiile articolelor 7 și 8 din Carta drepturilor fundamentale și ale articolului 16 din TFUE, și, prin urmare, să respecte principiul limitării scopului și drepturile de acces și de rectificare și ar trebui să

¹ JO L 119, 4.5.2016, p. 89.

² Texte adoptate, P8_TA(2017)0366.

fie monitorizate de o autoritate independentă, astfel cum este prevăzut în mod explicit în Cartă, și să se dovedească necesare și proporționale pentru îndeplinirea sarcinilor Europol;

- C. întrucât un astfel de transfer trebuie să se bazeze pe un acord internațional încheiat între Uniune și țara terță respectivă, în temeiul articolului 218 din TFUE, care să furnizeze garanții adecvate în ceea ce privește protecția vieții private și a drepturilor și libertăților fundamentale ale persoanelor;
 - D. întrucât Documentul de programare al Europol pentru perioada 2018-2020¹ subliniază relevanța crescândă a unei abordări multidisciplinare consolidate, care să includă punerea în comun a cunoștințelor de specialitate și a informațiilor necesare detinute de o gamă din ce în ce mai largă de parteneri, pentru a îndeplini misiunea Europol;
 - E. întrucât Parlamentul a subliniat, în Rezoluția sa din 3 octombrie 2017 referitoare la combaterea criminalității informaticе, că acordurile de cooperare strategică și operațională între Europol și țările terțe înlesnesc atât schimbul de informații, cât și cooperarea practică în combaterea criminalității cibernetice;
 - F. întrucât Europol a încheiat deja mai multe acorduri privind schimbul de date cu țările terțe în trecut, precum cele cu Albania, Australia, Bosnia și Herțegovina, Canada, Columbia, Fosta Republikă Iugoslavă a Macedoniei, Georgia, Islanda, Liechtenstein, Moldova, Monaco, Muntenegru, Norvegia, Serbia, Elveția, Ucraina și Statele Unite ale Americii;
 - G. întrucât, de la 1 mai 2017, AEPD supraveghează activitatea Europol și oferă, de asemenea, consiliere instituțiilor UE cu privire la politicile și actele legislative referitoare la protecția datelor,
1. consideră că trebuie analizate corespunzător necesitatea cooperării cu Tunisia în materie de aplicare a legii pentru protejarea intereselor de securitate ale Uniunii Europene, precum și proporționalitatea acestei cooperări ; invită Comisia, în acest context, să realizeze o analiză de impact aprofundată ; subliniază că este necesară o atenție deosebită atunci când se definește mandatul de negociere pentru încheierea unui acord între Uniunea Europeană și Tunisia privind schimbul de date cu caracter personal între Agenția Uniunii Europene pentru Cooperare în Materie de Aplicare a Legii (Europol) și autoritățile tunisiene de combatere a criminalității grave și a terorismului;
 2. consideră că statele terțe care primesc datele trebuie să asigure coerența deplină cu articolele 7 și 8 din Cartă, precum și cu celealte drepturi și libertăți fundamentale protejate de Cartă; invită, în acest sens, Consiliul să completeze orientările pentru negociere propuse de Comisie cu condițiile stabilite în prezenta rezoluție;
 3. ia act de faptul că, până în prezent, nu a fost realizată o evaluare de impact corespunzătoare pentru a analiza în detaliu risurile pe care le prezintă transferurile de date cu caracter personal către Tunisia în ceea ce privește atât drepturile persoanelor la viață privată și la protecția datelor, cât și celealte drepturi și libertăți fundamentale

¹ Documentul de programare al Europol pentru perioada 2018-2020, adoptat de Consiliul de administrație al Europol la 30 noiembrie 2017, EDOC# 856927v18.

protejate de Cartă; solicită Comisiei să realizeze o analiză de impact corespunzătoare a impactului, astfel încât să definească garanțiile necesare care trebuie incluse în acord;

4. insistă că nivelul de protecție care rezultă din acord ar trebui să fie, în esență, echivalent cu nivelul de protecție asigurat de legislația UE; subliniază că, dacă acest nivel nu poate fi garantat atât în drept, cât și în practică, acordul nu poate fi încheiat;
5. solicită ca, pentru a respecta pe deplin articolul 8 din Cartă și articolul 16 din TFUE și a se evita orice posibilă răspundere din partea Europol pentru încălcarea dreptului Uniunii în materie de protecție a datelor în urma unui transfer de date cu caracter personal fără garanțiile necesare și adecvate, acordul să conțină dispoziții specifice și stricte care să impună respectarea principiului limitării scopului, cu condiții clare pentru prelucrarea datelor cu caracter personal transmise;
6. cere ca orientarea B să fie completată pentru a indica în mod expres acordul care obligă Europol, în conformitate cu articolul 19 din Regulamentul Europol, să respecte orice restricție impusă asupra datelor cu caracter personal transmise Europol de către statele membre sau de către alți furnizori în ceea ce privește utilizarea și accesul la datele care urmează să fie transferate Tunisiei;
7. solicită ca acordul să prevadă clar că orice prelucrare ulterioară ar trebui întotdeauna să fie în prealabil autorizată în scris de Europol; subliniază că aceste autorizații ar trebui să fie documentate de către Europol și puse la dispoziția AEPD la cererea acesteia; cere ca acordul să conțină, de asemenea, o dispoziție care să oblige autoritățile competente din Tunisia să respecte aceste restricții și să precizeze modul în care respectarea acestor restricții urmează să fie pusă în aplicare;
8. insistă ca acordul să conțină o dispoziție clară și precisă, care să stabilească perioada de păstrare a datelor cu caracter personal care au fost transferate și să solicite ștergerea datelor cu caracter personal transferate la sfârșitul perioadei de păstrare a datelor; solicită ca în acord să fie stabilite măsuri procedurale, pentru a asigura conformitatea; insistă ca, în cazuri excepționale, atunci când există motive justificate de a stoca datele pentru o lungă perioadă de timp, după expirarea perioadei de păstrare a datelor, aceste motive și documentația însuși să fie comunicate Europol și AEPD;
9. se așteaptă să fie aplicate criteriile incluse în considerentul 71 din Directiva (UE) 2016/680, și anume transferurile de date cu caracter personal să facă obiectul obligațiilor de confidențialitate ale autorităților tunisiene competente care primesc date cu caracter personal de la Europol, să se aplique principiul specificității și datele cu caracter personal să nu fie folosite în niciun caz pentru a solicita, a pronunța sau a executa o pedeapsă cu moartea sau orice altă formă de tratament crud și inuman;
10. consideră că categoriile de infracțiuni pentru care se va face schimb de date cu caracter personal trebuie să fie clar definite și incluse în acordul internațional, în conformitate cu definițiile comune la nivelul UE privind infracțiunile, atunci când acestea există; subliniază că această listă ar trebui să definească într-un mod clar și precis activitățile cuprinse în aceste infracțiuni, precum și persoanele, grupurile și organizațiile care pot fi afectate de transfer;
11. invită Consiliul și Comisia să definească, în conformitate cu jurisprudența Curții de

Justiție a Uniunii Europene (CJUE) și în sensul articolului 8 alineatul (3) din Cartă, împreună cu guvernul Tunisiei, care este autoritatea independentă de supraveghere responsabilă de supravegherea aplicării acordului internațional; insistă ca o astfel de autoritate să fie convenită și instituită înainte de intrarea în vigoare a acordului internațional; insistă ca denumirea acestei autorități să fie inclusă explicit în anexa la acord;

12. consideră că ar trebui să fie posibil ca oricare din părțile contractante să poată suspenda sau revoca acordul internațional în cazul unei încălcări a acestuia, precum și că organismul independent de supraveghere ar trebui, de asemenea, să aibă competența de a sugera suspendarea sau denunțarea acordului în cazul unei încălcări a acestuia; consideră că toate datele cu caracter personal care intră în domeniul de aplicare al acordului, transferate înainte de suspendarea sau denunțarea acestuia, pot fi prelucrate în continuare în conformitate cu dispozițiile acordului; consideră că ar trebui prevăzută o evaluare periodică a acordului pentru a analiza măsura în care partenerii îl respectă;
13. consideră că este nevoie de o definiție clară a conceptului de cazuri individuale, acest concept fiind necesar pentru a evalua necesitatea și proporționalitatea transferurilor de date; subliniază că această definiție ar trebui să se refere la investigațiile penale efective;
14. este de părere că trebuie definit conceptul de motive întemeiate pentru a evalua necesitatea și proporționalitatea transferurilor de date; subliniază că această definiție ar trebui să se refere la investigațiile penale efective;
15. subliniază că datele transferate către o autoritate de primire nu mai pot fi prelucrate ulterior de către alte autorități și că, în acest sens, ar trebui întocmită o listă exhaustivă a autorităților competente din Tunisia către care Europol poate transfera date, incluzând o descriere a competențelor autorităților; consideră că orice modificare a unei astfel de liste care ar înlocui sau ar adăuga o nouă autoritate competentă ar necesita o revizuire a acordului internațional;
16. insistă că trebuie să se indice în mod expres că transferurile ulterioare de informații din partea autorităților competente din Tunisia către alte autorități din Tunisia pot fi autorizate doar în scopul inițial al transferului de către Europol și că ar trebui comunicate întotdeauna autorității independente, AEPD și Europol;
17. subliniază că trebuie indicat în mod expres că sunt interzise transferurile ulterioare de informații din partea autorităților competente din Tunisia către alte țări și ar avea drept rezultat închetarea imediată a acordului internațional;
18. consideră că acordul internațional cu Tunisia ar trebui să includă dreptul persoanelor vizate la informare, rectificare și stergerea datelor, după cum prevăd alte acte legislative ale Uniunii referitoare la protecția datelor cu caracter personal;
19. subliniază că transferul de date cu caracter personal care dezvăluie originea rasială sau etnică, opiniile politice, convingerile religioase sau filozofice, apartenența la un sindicat, a datelor genetice sau a datelor privind sănătatea sau viața sexuală a persoanelor este extrem de sensibil și dă naștere unor îngrijorări profunde, având în vedere cadrul juridic diferit, caracteristicile sociale și mediul cultural din Tunisia, comparativ cu Uniunea Europeană; atrage atenția că infracțiunile sunt definite în mod

diferit în Uniune față de Tunisia; consideră că un astfel de transfer de date ar trebui, prin urmare, să aibă loc numai în cazuri excepționale și cu garanții clare pentru persoana vizată și persoanele care au legături cu persoana vizată; consideră că este necesar să se definească garanții specifice care trebuie respectate de Tunisia în ceea ce privește drepturile și libertățile fundamentale, inclusiv respectarea libertății de exprimare, a libertății de religie și a demnitatei umane;

20. consideră că ar trebui inclus în acord un mecanism de monitorizare și că acordul ar trebui analizat periodic pentru a evalua funcționarea acestuia în legătură cu nevoile operaționale ale Europol, precum și măsura în care acordul respectă drepturile și principiile europene de protecție a datelor;
21. îndeamnă Comisia să solicite consiliere din partea AEPD înainte de finalizarea acordului internațional, după cum este prevăzut în Regulamentul (UE) 2016/794 și Regulamentul (CE) nr. 45/2001;
22. subliniază că Parlamentul European va aproba încheierea acordului numai dacă Parlamentul European va fi implicat într-o măsură satisfăcătoare în toate etapele procedurii, în conformitate cu articolul 218 din TFUE;
23. încredințează Președintelui sarcina de a transmite prezenta rezoluție Consiliului, Comisiei și guvernului Tunisiei.

INFORMATII PRIVIND ADOPTAREA ÎN COMISIA COMPETENTĂ

Data adoptării	20.6.2018	
Rezultatul votului final	+: -: 0:	42 2 5
Membri titulari prezenți la votul final	Asim Ademov, Martina Anderson, Heinz K. Becker, Malin Björk, Michał Boni, Rachida Dati, Frank Engel, Tanja Fajon, Kinga Gál, Ana Gomes, Nathalie Griesbeck, Sylvie Guillaume, Monika Hohlmeier, Sophia in 't Veld, Dietmar Köster, Barbara Kudrycka, Cécile Kashetu Kyenge, Juan Fernando López Aguilar, Roberta Metsola, Claude Moraes, Péter Niedermüller, Ivari Padar, Judith Sargentini, Giancarlo Scottà, Birgit Sippel, Branislav Škripek, Csaba Sógor, Helga Stevens, Traian Ungureanu, Bodil Valero, Marie-Christine Vergiat, Udo Voigt, Josef Weidenholzer, Cecilia Wikström, Kristina Winberg, Auke Zijlstra	
Membri supleanți prezenți la votul final	Carlos Coelho, Pál Csáky, Gérard Deprez, Lívia Járóka, Teresa Jiménez-Becerril Barrio, Jeroen Lenaers, Andrejs Mamikins, Ana Miranda, Emilian Pavel, Morten Helveg Petersen, Jaromír Štětina	
Membri supleanți [articolul 200 alineatul (2)] prezenți la votul final	David Coburn, Luigi Morgano	

VOT FINAL PRIN APEL NOMINAL ÎN COMISIA COMPETENTĂ

42	+
ALDE	Gérard Deprez, Nathalie Griesbeck, Morten Helveg Petersen, Cecilia Wikström
ECR	Branislav Škripek, Helga Stevens
ENF	Giancarlo Scottà
NI	Udo Voigt
PPE	Asim Ademov, Heinz K. Becker, Michal Boni, Carlos Coelho, Pál Csáky, Rachida Dati, Frank Engel, Kinga Gál, Monika Hohlmeier, Lívia Járóka, Teresa Jiménez-Becerril Barrio, Barbara Kudrycka, Jeroen Lenaers, Roberta Metsola, Csaba Sógor, Jaromír Štětina, Traian Ungureanu
S&D	Tanja Fajon, Ana Gomes, Sylvie Guillaume, Dietmar Köster, Cécile Kashetu Kyenge, Juan Fernando López Aguilar, Andrejs Mamikins, Claude Moraes, Luigi Morgano, Péter Niedermüller, Ivari Padar, Emilian Pavel, Birgit Sippel, Josef Weidenholzer
VERTS/ALE	Ana Miranda, Judith Sargentini, Bodil Valero

2	-
EFDD	David Coburn
ENF	Auke Zijlstra

5	0
ALDE	Sophia in 't Veld
EFDD	Kristina Winberg
GUE/NGL	Martina Anderson, Malin Björk, Marie-Christine Vergiat

Legenda simbolurilor utilizate:

- + : pentru
- : împotrivă
- 0 : abțineri